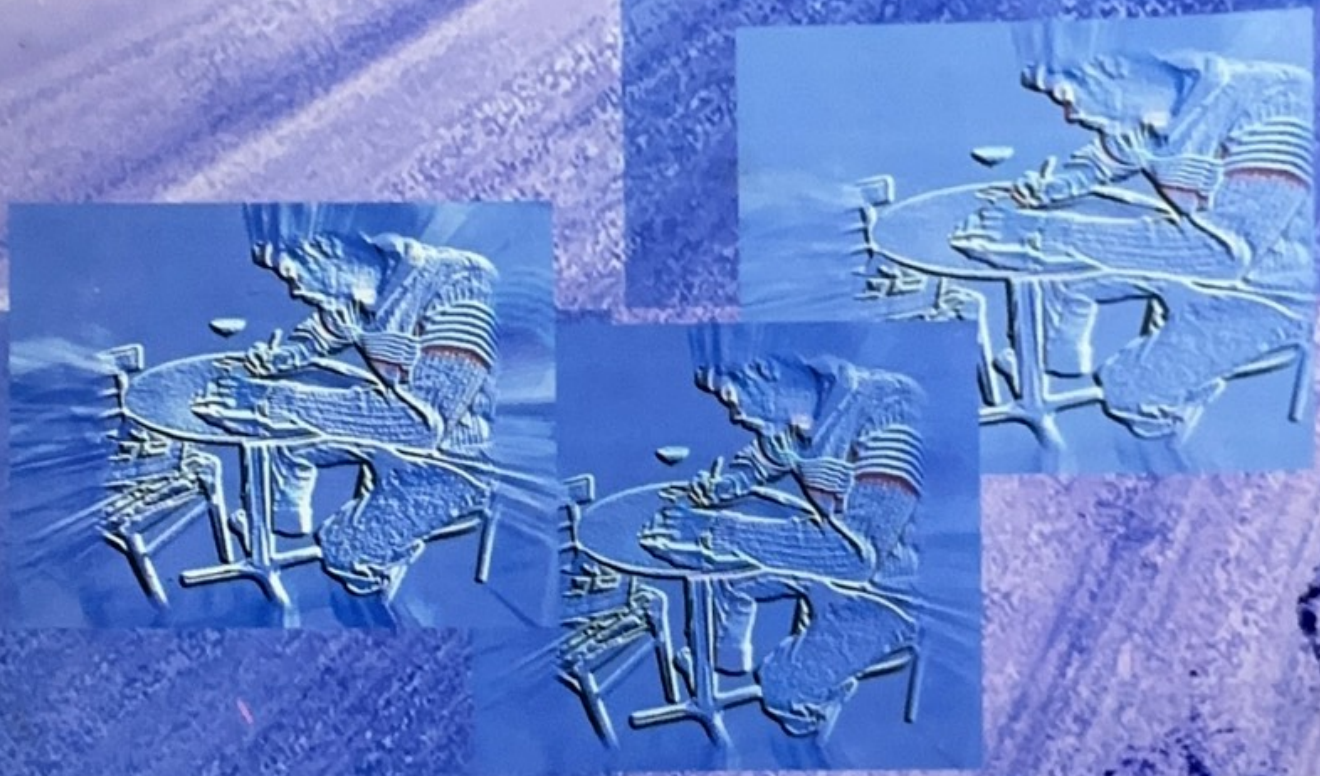
د. حەسەن عماد مکاوی

ئەخلاقی کاری ڕۆژنامەنووسی

وەرگێڕانی

مەم بورهان قانع

38572

Preview sample - page 1 of 9 - Soran University Academic Digital Library

وەزارەتی رۆشنبیری

بەڕێوەبەرایەتی خانەی وەرگێڕان

www.roshnbiri.org

khanaywargeran@yahoo.com

- ناوی کتێب: نەخلاقی کاری ڕۆژنامە نووسی
- نووسینی: د. حسن عماد مکاوی
- وەرگێڕانی لە عەرەبییەوە: مەم بۆرهان قانع
- بابەت: ڕۆژنامەوانی
- نەخشەسازیی کۆمپیوتەری: شیلان نوری
- تایپی کۆمپیوتەری و هەڵەچن: وەرگێڕی کوردی
- نەخشەسازیی بەرگ: نازەنین سالح
- زنجیرە: (٦٦)
- تیراژ: ١٥٠٠ دانە
- چاپ: چاپخانەی تیشک
- ژمارەی سپاردنی(٢٥٥)ی ساڵی (٢٠٠٤)ی وەزارەتی ڕۆشنبیری پێدراوە
- چاپی یەکەم: ٢٠٠٤- سلێمانی

Preview sample - page 2 of 9 - Soran University Academic Digital Library

پێڕست

سەرچاوەکان	لاپەڕە
* پێشەکی	١٣
* **ھەوڵی یەکەم**/ گەشەسەندنی ئازادیی ڕادەربڕین و ڕۆژنامەنووسی:	٢٥
* **فەسڵی یەکەم**: چوارچێوەی مێژوویی و فەلسەفیی ئازادیی ڕادەربڕین:	٢٧
- دەسپێک	٢٩
- چەمکی ئازادیی ڕادەربڕین و ڕەگەزەکانی	٣١
- ئازادیی ڕادەربڕین لەشارستانێتییە دێرینەکاندا	٣٣
- مەسیحییەت و ئازادیی ڕادەربڕین	٤٠
- ئیسلام و ئازادیی ڕادەربڕین	٤٢
- دۆزینەوەی چاپ و ئازادیی ڕادەربڕین	٤٤
- ئازادیی ڕادەربڕین لەھەردوو سەدەی حەڤدەیەم و ھەژدەیەمدا	٤٥
- ئازادیی ڕادەربڕین لەچاخی نوێدا	٥٤
- پوختە	٥٨
- سەرچاوەکانی فەسڵی یەکەم	٦١
* **فەسڵی دووەم**: ئازادیی ڕۆژنامەنووسی لەکۆمەڵگا ھەمەجۆرەکاندا:	٦٥
- دەسپێک	٦٧
- ئازادیی ڕۆژنامەنووسی لەکۆمەڵگاکانی خۆرئاوادا	٦٨
- لێکۆڵینەوەی باری کۆمەڵگای ئەمەریکی	٧٩
- ئازادیی ڕۆژنامەنووسی لەکۆمەڵگا پەرستێنەکاندا	٩١
- بیری عەرەبی و ئازادیی ڕۆژنامەنووسی	٩٧
- لێکۆڵینەوەی باری کۆمەڵگای میسری	١٠٠
- پوختە	١٠٨

Preview sample - page 3 of 9 - Soran University Academic Digital Library

- سەرچاوەکانی فەسڵی دووەم
* دەروازەی دووەم/ نازادیی رادەربڕین و مافەکانی کۆمەڵگا: ١١١
* فەسڵی سێیەم: سانسۆری حکومی و یاساکانی هاندان: ١١٥
- دەسپێك ١١٧
- سانسۆری حکومی ١١٩
- یاساکانی سانسۆر لەکۆمەڵگای ئەمەریکیدا ١٢٠
- ناوەندە بیستراوو بینراوەکان و کۆتوبەندی پێشوەخت لەکۆمەڵگای ئەمەریکیدا ١٢٢
- داهاتووی رێکخستنە حکومییەکانی ناوەندەکانی راگەیاندن لە وڵایەتە یەکگرتووەکاندا ١٢٤
- یاساکانی سانسۆر لەکۆمەڵگا پەرستێنەکاندا ١٤٠
- پوختە ١٤٢
- سەرچاوەکانی فەسڵی سێیەم ١٥٤
* فەسڵی چوارەم: سانسۆری رێکخستنەکانی تایبەت بە ناوەندەکانی راگەیاندن: ١٥٦
- دەسپێك ١٥٩
- پێویستی بۆ راگەیاندنێکی ئازادو بەرپرسیار ١٦١
- بەڵگەنامەکانی ئابڕوی ئەخلاقی و ئە نجومەنەکانی رۆژنامەنووسی ١٦٢
- کۆمەڵگای ئەمەریکی بۆ رۆژنامەنووسانی رۆژنامەکان ١٦٤
- کۆمەڵگای رۆژنامەنووسە پیشمەندەکان ١٦٦
- یەکێتیی نەتەوەیی ی رۆژنامەنووسانی ئیزگە ١٦٧
- یەکێتیی بەڕێوەبەرانی هەواڵی رادیۆو تەلەفزیۆن ١٦٩
- رێکخستنە پیشەییەکان لەکۆمەڵگای عەرەبیدا ١٧٠
- بەڵگەنامەکانی ئابڕوی ئەخلاقی عەرەبی ١٧١
- دەستوری یەکێتیی گشتیی رۆژنامەنووسانی عەرەب ١٧٣
- بەڵگەنامەی ئابڕوی راگەیاندنی عەرەبی ١٧٣
- رۆڵی رەخنەگران لەچاودێریکردنی ناوەندەکانی راگەیاندنا ١٧٥
١٧٦

Preview sample - page 4 of 9 - Soran University Academic Digital Library

- رۆڵی گروپەکانی فشار لە چاودێریکردنی ناوەندەکانی راگەیاندندا ١٧٩
- رۆڵی جەماوەر لە چاودێریکردنی ناوەندەکانی راگەیاندند.ا ١٨١
- پوختە ١٨٣
- سەرچاوەکانی فەسڵی چوارەم ١٨٥
* فەسڵی پێنجەم: ناوەندەکانی راگەیاندن و حکومەت.. کێ چاودێری کێ دەکا؟ ١٨٩
- دەسپێک ١٩١
- گرنگیی ناوەندەکانی راگەیاندن و بەرپرسیارێتیان ١٩٢
- پەیوەندیی ناکۆکی ١٩٦
- پەیوەندیی هاوبەرپرسیاری ٢٠١
- رۆژنامەنووس وەک بریکاری حکومەت ٢٠٤
- پەیوەندیی بازرگانی ٢٠٦
- نەخلاقی پەرەوکردنی پیشەیی ٢٠٧
- پوختە ٢١٢
- سەرچاوەکانی فەسڵی پێنجەم ٢١٤
* حەوتەم/ نازادیی رادەربڕین و مافەکانی رۆژنامەنووسان: ٢١٧
* فەسڵی شەشەم: مافی پارێزگاریکردنی نهێنییی سەرچاوە ٢١٩
رۆژنامەنووسییەکان ٢٢١
- دەسپێک ٢٢٢
- بنەمای حەسانەی رۆژنامەنووسی ٢٢٨
- مافی پەرەوکردنی کاری رۆژنامەنووسی ٢٣٢
- سنوورەکانی پەرەوکردنی حەسانەی رۆژنامەنووسی ٢٣٧
- نەخلاقی پەرەوکردنی پیشەیی ٢٤٢
- پوختە ٢٤٣
- سەرچاوەکانی فەسڵی شەشەم ٢٤٣
* فەسڵی حەوتەم: مافی زانینی نەوانەی لەرێکخراوە حکومییەکاندا ٢٤٥
هەڵدەسورێن: ٢٤٧
- دەسپێک ٢٤٨
- پرەنسیپی مافی زانین

Preview sample - page 5 of 9 - Soran University Academic Digital Library

- نهێنیی ژانیاری و بەڵگەنامەکان ٢٤٩
- یاسای ئازادیی ژانیارییەکان ٢٥٥
- ئەو بەربەرەکانێیانەی سەبارەت بە پرەنسیپی مافی لەژانیندا ٢٥٦
- هەندێ لەو کێشانەی لەمافی ژانین کەوتوونەتەوە ٢٥٩
- ئەخلاقی پەیرەوکردنی پیشەیی ٢٦٢
- پوختە ٢٦٩
- سەرچاوەکانی فەسڵی حەوتەم ٢٧١
* **دەروازەی چوارەم**/ ئازادیی رادەربڕین و مافەکانی هاوواڵتیان: ٢٧٣
***فەسڵی هەشتەم**: مافی پارێزگاریکردنی ئابڕوو پلە و پایەی کەسێتی لەتاوانی ناوزڕاندندا: ٢٧٥
-دەسپێک ٢٧٧
-چەمکی ئاشکرایی ٢٧٩
-ئاشکرایی لەشەریعەی ئیسلامیدا ٢٨٠
- ئاشکرایی لەیاسای ئینگلیزیدا ٢٨١
- ئاشکرایی لەیاسای فەرەنسیدا ٢٨٢
- زیانگەیاندن بۆ سەر پلە و پایەی کەسێتی لەکۆمەڵگای ئەمەریکیدا ٢٨٣
- تاوانەکانی زیانگەیاندن بۆ سەر پلە و پایەی کەسێتی لەکۆمەڵگای میسریدا ٢٨٩
- نیەتی تاوانکاری لەتاوانەکانی ئابڕوو پلە و پایەی کەسێتی لەمیسر ٢٩٤
- چۆن رۆژنامەنووس لەتۆمەتی ناوزڕاندن دووردەکەوێتەوە ٢٩٦
- ئەخلاقی پەیرەوکردنی پیشەیی ٢٩٨
- پوختە ٣٠١
- سەرچاوەکانی فەسڵی هەشتەم ٣٠٣
* **فەسڵی نۆیەم**: مافی پارێزگاریکردنی تایبەتمەندی ٣٠٥
- دەسپێک ٣٠٧
- چەمکی پارێزگاریکردنی تایبەتمەندی ٣٠٨
- پارێزگاریکردنی تایبەتمەندی لەیاسای ئەمەریکیدا ٣١٠
- ئەو چوار رەگەزەی پەلاماری تایبەتمەندی دەدەن ٣١٢
- پارێزگاریکردنی تایبەتمەندی لەیاسا عەرەبییەکاندا ٣١٦

Preview sample - page 6 of 9 - Soran University Academic Digital Library

- نەخلاقی پەیڕەوکردنی پیشەیی ٣١٧
- پوختە ٣٣٠
- سەرچاوەکانی فەسڵی نۆیەم ٣٣٢
* **فەسڵی دەیەم**: مافی دادگاییکردنی دادوەرانە : ٣٣٥
- دەسپێک ٣٣٧
- پێویستی بۆ دادگاییکردنی دادوەرانە ٣٣٨
- دادگاییکردنی دادوەرانە لەیاسای نەمەریکیدا ٣٤٠
- دادگاییکردنی دادوەرانە لەهەندێ یاسای عەرەبیدا ٣٤٣
- نەخلاقی پەیڕەوکردنی پیشەیی ٣٤٦
- پوختە ٣٤٩
- سەرچاوەکانی فەسڵی دەیەم ٣٥١
* **فەسڵی یانزەیەم**: مافی بڵاوکردنەوە ٣٥٣
- دەسپێک ٣٥٥
- پێکهاتەی مافی دانەرو رەگەزەکانی ٣٥٦
- مافی بڵاوکردنەوە لەکۆمەڵگای نەمەریکیدا ٣٥٨
- پرەنسیپی بەکارهێنانی دادوەرانە ٣٦٠
- پارێزگاریکردنی مافی دانەر لەکۆمەڵگای میسریدا ٣٦٢
- نەو کۆتو بەندانەی بۆ مافی دانەر هەن لەمیسر ٣٦٤
- رێگاکانی پارێزگاریکردنی مافی دانەر لەمیسر ٣٦٥
- نەخلاقی پەیڕەوکردنی پیشەیی ٣٦٦
- پوختە ٣٧٠
- سەرچاوەکانی فەسڵی یانزەیەم ٣٧٢
***فەسڵی دوانزەیەم**: مافی پارێزگاریکردنی خوڕەوشتی گشتی لەکارە بەدرەوشتییەکاندا ٣٧٥
-دەسپێک ٣٧٧
-سێکس و خرۆشاندن لەناوەندەکانی راگەیاندندا ٣٧٨
-بابەتە بەدرەوشتییەکان لەیاسای نەمەریکیدا ٣٨٢
-پارێزگاریکردنی خوڕەوشتی گشتی لەهەندێ یاسای عەرەبیدا ٣٨٥

Preview sample - page 7 of 9 - Soran University Academic Digital Library

-نەخلاقی پەیڕەوکردنی پیشەیی ٢٨٦
- پوختە ٢٩١
- سەرچاوەکانی فەسڵی دوانزەیەم ٢٩٢
* کۆتایی ٢٩٥
* لیستی سەرچاوەکان ٤٠٣
-یەکەم: سەرچاوە عەرەبییەکان ٤٠٣
-دووەم: سەرچاوە بیانییەکان ٤٠٥

Preview sample - page 8 of 9 - Soran University Academic Digital Library

پێشەکی

مرۆڤایەتی نزیکەبێتەوە لەپێشوازیکردنی سەدەی بیستویەکەم (ئەم لێکۆڵینەوە بەراوردکارییە لە سەرەتای دەیەی کۆتایی سەدەی بیستەمدا نووسراوەو ساڵی ١٩٩٤ چاپی یەکەمی کراوەو ساڵی ٢٠٠٢ بۆ دووەم جار چاپکراوەتەوە-وەرگێڕی کوردی) لەگەڵ ئەوەیشدا هێشتا بە ملیۆنان مرۆڤ لەچەندین کۆمەڵگادا هەن بێبەشن لەمافی رادەربڕین لەئازارو خەونەکانیان. لەماوەی زیاتر لەدوو هەزارو پێنج سەد ساڵ مرۆڤ لەپێناو جەختکردنەوە لە مافی لەئازادیی رادەربڕین تێکۆشاوەو ئەمەیش بەهۆی هۆکارە هەمەجۆرەکانەوە لەبارەی ئەو کێشانەی بەر ئاسایشە تایبەتییەکەی و کۆمەڵگا گشتییەکەی دەکەون، مرۆڤ لەزۆربەی کۆمەڵگاکان و ماوە مێژوویییەکاندا رووبەرووی چەندین کۆت و بەند بووەتەوە کە وایکردووە نەتوانێ ئەو مافە سروشتییەی بەجێبهێنێ، ئەو کۆت و بەندانەیش دەگەنە ئاستی رووبەرووبوونەوەی بەندکردن و دەربەدەربوون و هەندێ جاریش کوشتن.

سەرباری ئەوەی پەرەنسیپی مافی رادەربڕین و ئازادیی بیروڕا بووەتە یەکێ لەبەڵگەنەویستەکان کە دەستوورەکان لەکۆمەڵگا هەمەجۆرەکاندا جەختی لەسەردەکەنەوە، کەچی لێکدانەوەی ئەو مافە لەکۆمەڵگایەک بۆ کۆمەڵگایەکی ترو لەکاتی بەجێهێناندا جیاوازی گەورەیان تێدەکەوێ. لەکاتێکدا هەندێ لەرژێمە سیاسییەکان وایدەبینن ئازادیی رۆژنامەنووسی و راگەیاندن بەردی گۆشەیەکە لەپەیرەوکردنی دیموکراسیدا، و یاسای وەها لەخۆدەگرێ کە ئەو ئازادییە بپارێزێ، کەچی رژێمی تر دەبینین کار لەسەر کۆت وبەندکردنی ئازادیی راگەیاندن دەکا بەداواکردنی پارێزگاریکردنی رژێمی گشتی و ئاسایشی نەتەوەیی چاکەی کۆمەڵگا، ئەوەیش لەرێی سەپاندنی ئەو

Preview sample - page 9 of 9 - Soran University Academic Digital Library